

EDITORIAL

*Αλλού τα πόδια,
αλλού το τρέξιμο*

Με κορυφαία την εξαγγελία μέτρων για δήθεν στήριξη της αγοράς επιτραπέζιων ροδάκιμων, είναι αρκετά τα σημάδια του φλερτ με τον λαϊκισμό που καλλιεργείται τελευταία, γι' αυτό και παραθέτουμε ένα απόσπασμα από κείμενο του γνωστού φιλόσοφου Στέλιου Ράμφου, που φέρει τον τίτλο... ο «άλλος» του καθρέφτη:

Μιλώ για το φαινόμενο του λαϊκισμού. Από τα ιδεολογικά υποστρώματα του λαϊκιστικού ομαδισμού είναι η ανάδειξη του παρία σε πολιτικά προνομιούχο και κατ' επέκτασιν η εξίσωση της αξιοκρατίας με την ανισότητα. Στην μεταπολιτευτική περίοδο η αυθαίρετη τούτη εξίσωση πήρε την μορφή κρατικιστικού προστατευτισμού, που ανέλαβε να αιμοδοτεί προοδευτικά «προοδευτικά» το πατροπαράδοτο πελατειακό πολιτικό σύστημα. Το πελατειακό πολιτικό σύστημα έλαβε την θεσμική έκφραση μιας κουλτούρας της ήσσονος προσπάθειας, την οποία βιώνουμε στους τρόπους της ευκολίας και της εξυπηρετήσεως επί τη βάση του ήθους της «υποχρεώσεως» και κάθε είδους συναλλαγής.

Το αίσθημα της υποχρεώσεως σε κάποιον που μας «εξυπηρέτησε» δεν είναι τόσο αθώο όσο δείχνει εκ πρώτης όψεως. Αποτελεί έθος ψυχικά και κοινωνικά δεσμευτικό, πιθανή προέκταση της άγραφης οικουμενικής αρχής του δώρου και του αντίδωρου. Ως εσωτερικευμένη αρχέγονη παράδοση κοινωνιών όπως η νεοελληνική, το έθος του δώρου και του αντίδωρου εναντιώνεται ισχυρότατα στην συνείδηση της πολιτικής ευθύνης. Ως παραθεσμική συμπεριφορά καθιερώνει την διαπλοκή και γίνεται αιτία ψυχοκοινωνικού τύπου αγκυλώσεων και διαταραχών. Εισάγει δηλαδή στον συλλογικό βίο σαν κυρίαρχη, αν μη μοναδική, λογική και επιλογή την ικανοποίηση των επί μέρους συμφερόντων, που με την σειρά τους απεργάζονται εκ των έσω την διάρρηξη του κοινωνικού ιστού. *Agrenda*